

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ПОРАДИ ЛИПСА НА РАБОТА

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Ако бизнесът бе вървял по-добре, Слоболд нямаше да се захваща. Но работата едва креташе. Като че ли никой нямаше нужда от услугите на дамския шивач. Миналия месец бе освободил помощника си. Следващия щеше да се наложи и той да се откаже.

Слоболд обмисляше това, заобиколен от топове памучен и вълнен плат, габардин, прашни кройки и манекени, когато мъжът влезе.

— Ти ли си Слоболд? — попита той.

— Да, господине — отвърна Слоболд, който скочи прав и приглади сакото си.

— Аз съм Белис. Предполагам, че Клиш се е свързал с теб. За премените.

Слоболд мислеше бързо, впери поглед в ниския, плешив, натруфен мъж пред себе си. Не познаваше никого на име Клиш, така че господин Белис трябва да бе сбъркал шивача. Той отвори уста да му го каже. Но после си спомни, че няма никаква работа.

— Клиш — замислено произнесе той. — О, да, мисля, че да.

— Сега мога да ти кажа, че ще платим много добре за премените — каза важно господин Белис. — Но искаме да са точни. Съвсем точни.

— Разбира се, господин Белис — каза Слоболд. Той почувства лека тръпка на вина, но не ѝ обърна внимание. Реши, че всъщност прави услуга на Белис, след като е най-добрият шивач на име Слоболд в града. По-късно, ако откриеха, че не са търсели точно него, той можеше да им каже, че познава все пак някого на име Клиш.

— Чудесно — каза господин Белис и свали ръкавиците си от чортова кожа. — Клиш, разбира се, ти е обяснил подробностите, нали?

Слоболд не отговори, но леката му усмивка даде да се разбере, че той знае за какво става дума.

— Мога да кажа, че това е голямо доверие в известен смисъл — каза господин Белис.

Слоболд повдигна рамене.

— Е, ти си спокоен човек — продължи възхитено Белис. — Но предполагам, че Клиш точно затова те е наел.

Слоболд се зае да си пали пура, тъй като вече не знаеше как да реагира.

— Е, хайде сега на работа — рязко смени тона си Белис и пъхна ръка в джоба на габардиненото си сако. — Ето пълният списък с мерките за първата премяна. Естествено, проби няма да има.

— Естествено — каза Слоболд.

— И освен това ще трябва да бъде готова за три дни. Егриш не може да чака повече.

— Естествено — отново каза Слоболд.

Господин Белис му подаде сгънат лист хартия.

— Клиш трябва да ти е казал за необходимостта от пълна секретност, но нека и аз да ти повторя. Нищо не бива да се разбере, докато работата не потръгне. А ето и аванса ти.

Слоболд се бе стегнал толкова добре, че дори и не мигна при вида на петте новички стодоларови банкноти.

— Три дни — каза той и пъхна парите в джоба си.

Господин Белис остана замислен за миг. После вдигна рамене и си излезе.

Щом той си отиде, Слоболд разгъна листа с мерките. Тъй като никой не го гледаше, той си позволи да зяпне от учудване.

Премяната нямаше да прилича на нищо виждано досега. Щеше да бъде точна за някоя триметрова фигура, при това с определени телесни изменения. И то какви изменения!

Когато изчете петдесетте различни мерки и указания, Слоболд разбра, че онази, която ще носи тази премяна, трябва да има три цици, при това разположени върху стомаха, и различни по големина и форма. Трябва да има няколко големи гърбици. За талията ѝ бяха отпуснати само двадесетина сантиметра, но четирите ѝ ръце, ако се съди по ръкавните отвори, трябваше да бъдат с дебелината на телеграфни стълбове. Нямаше дадена мярка за ханш, но бе предвидено разширение за огромни бедра.

Материалът, от който трябваше да бъде изработена, бе написан: кашмир. А цветът му трябваше да бъде гарваново черен.

Слоболд разбра защо нямаше да има проби.

Като гледаше указанията, той леко подръпна долната си устна.

— Това е костюм — каза той на висок глас и поклати глава. Само че костюмите никога не се шиеха по петдесет различни мерки, а кашмирът не беше подходящият материал.

Той прочете отново написаното върху листа и се намръщи силно. Дали пък това не беше някоя доста скъпа шега? Съмнително. Господин Белис бе твърде сериозен.

С усета на шивач, Слоболд знаеше, че подобна премяна може да бъде поръчана само за някой, на когото тя ще стане точно.

И тази мисъл го накара да потрепери. Въпреки че денят бе слънчев, Слоболд запали всички флуоресцентни лампи в помещението.

Реши, че вероятно това е предназначено за някоя богата, но ужасяващо деформирана жена.

Макар че никой, никога, в цялата световна история, не е бил чак пък толкова деформиран.

Но бизнесът едва креташе и цената бе добра. А щом цената е добра, той беше готов да прави тиролски роклички за слоници и престилчици за хипопотамки.

Затова след малко той се оттегли в задната стаичка и като светна всички възможни лампи, започна да чертае кройките.

След три дни господин Белис пристигна.

— Прекрасно — каза той, като вдигна премяната пред себе си. Измъкна шивашки метър от джоба си и започна да проверява размерите. — Не се съмнявам в работата ти — обясни той. — Но премяната трябва да бъде съвсем точна.

— Разбира се — отвърна Слоболд.

Господин Белис приключи с измерванията.

— Чудесно — каза той. — Егриш ще бъде доволна. Светлината ѝ пречи ужасно. Никоя от тях не е свикнала, както знаеш.

— Аха — отвърна Слоболд.

— Трудно е, след като си прекарал целия си живот в тъмнина. Но те ще се аклиматизират.

— Предполагам, че сте прав — съгласи се Слоболд.

— И съвсем скоро ще могат да започнат работа — продължи господин Белис със замечтана усмивка.

Слоболд започна да опакова премяната, като се мъчеше да открие смисъла в думите на Белис. *След като си прекарал целия си*

живот в тъмнина, мислеше той, докато се занимаваше с опаковането. *Ще се аклиматизират*, каза си той и постави премяната в кутията.

Пък и Егриш не бе единствена. Белис бе говорил и за други. За пръв път на Слоболд му мина мисълта, че Егриш и останалите може да не са от Земята. Дали не са от Марс? Не, там има достатъчно светлина. Ами да не са от обратната страна на Луната?

— Ето и мерките за три други премени — каза господин Белис.

— Бих могъл да работя по онези, които ми дадохте — каза Слоболд, все още замислен по въпроса за произхода им от други планети.

— Че как така? — попита господин Белис. — Останалите не могат да носят нищо от онова, което става на Егриш.

— О, забравих — опита да не се разсейва Слоболд. — А ще иска ли Егриш още някоя премяна по същите кройки?

— Не. За какво ѝ е?

Слоболд си затвори устата. Белис можеше и да се усъмни, ако допуснеше още някоя грешка с въпросите си.

Той погледна новите мерки. Сега трябваше да събере всичките си сили, за да не покаже учудване, тъй като те бяха дотолкова различни от тези на Егриш, колкото нейните от човешките норми.

— Ще можеш ли да ги приготвиш за една седмица? — попита господин Белис. — Не ми се иска да те притеснявам, но трябва да започнем работа, колкото е възможно по-скоро.

— Една седмица ли? Ще може — отговори Слоболд, с поглед вперен във ветрилото от стодоларови банкноти, които Белис подреждаше върху тезгяха. — Да, сигурно ще станат.

— Чудесно — каза господин Белис. — Те, горкичките, не могат да понасят светлината.

— Че защо не са си донесли дрехите? — попита Слоболд и веднага съжали за въпроса си.

— Какви дрехи? — смръщи се към него господин Белис. — Те не носят никакви дрехи. Никога не са носели. И след известно време няма да са им необходими и тези премени.

— Забравих — промърмори изпотен от притеснение Слоболд.

— Е, след седмица, значи. Дотогава тъкмо ще бъдем готови и ние. — Господин Белис се отправи към вратата. — Впрочем, Клиш ще се върне след ден-два от Тъмното — каза той на излизане.

После си тръгна.

Слоболд работи усилено цялата седмица. През всичкото време държеше включено осветлението в работилницата си и избягваше да се приближава до тъмните ъгли. Изработването на премените му подсказваше как изглеждат онези, които щяха да ги носят, но това не му помагаше да спи през нощта. От сърце му се искаше Белис да не беше му казал нищо, защото така просто чувстваше, че започва да полудява.

Знаеше, че Егриш и приятелките ѝ са живели винаги на тъмно. Това подсказваше, че те идват от свят без светлина.

Какъв ли е този свят?

Пък и обикновено не били облечени. Защо тогава сега им трябваша премени?

Какво представляваха те? Защо бяха дошли? И какво искаше да каже Белис с думите си, че ще ги накара да започнат работа?

Слоболд реши, че полугладното съществуване май е по-добро от подобна работа.

— Егриш е много доволна — каза Белис след седмица. Той тъкмо привършваше с проверката на изпълнението на премените. — Останалите също ще бъдат доволни. Сигурен съм.

— Радвам се — отвърна Слоболд.

— Те наистина са по-приспособими, отколкото смеех да се надявам — продължи господин Белис. — Вече се аклиматизират. И естествено, твоята работа им помогна.

— Много се радвам — усмихна се механично Слоболд. Искаше му се Белис да си тръгне по-скоро.

Но на Белис му се разговаряше. Той се облегна върху тезгяха.

— Пък и няма причини те да се явяват само в тъмнината — говореше той с усмивка. — Много ограничен обхват. Затова ги доведох от Тъмното.

Слоболд кимна.

— Мисля, че това е всичко — каза Белис и взе кутията. Тръгна към вратата. — Впрочем — заговори отново той, — трябваше да ми

кажеш, че не си онзи Слоболд.

Слоболд успя само да се усмихне глуповато.

— Но това няма значение вече — каза Белис. — Особено след като Егриш заяви, че иска да ти благодари лично.

Той тихо затвори вратата след себе си.

Слоболд остана дълго време загледан в затворената врата. После докосна с ръка стодоларовите банкноти, прибрани в джоба му.

— Но това е просто смешно — каза си той. После бързо заключи входната врата. Хукна към задната, заключи и нея, и постави резето. После си запали една пура.

— Направо смешно — произнесе на глас той. Навън беше ясен ден. Той се усмихна на страховете си и загаси непотребното му осветление.

Чу лек шум зад себе си.

Пурата се изплъзна от пръстите му, но Слоболд не помръдна. Не издаде и звук, макар че всеки нерв по тялото му трепереше.

— Здравейте, господин Слоболд — произнесе един глас. Слоболд още не можеше да се помръдне там, в ярко осветената си от дневната светлина работилница.

— Искаме да ви благодарим за идеално свършената работа — каза гласът. — Всички ние ви благодарим.

Слоболд разбра, че ако *не погледне*, ще подлудее. Нямахше нищо по-лошо от това да *не поглеждаш*. Той започна бавно да се извъръща.

— Клиш каза, че можем да дойдем — каза гласът. — Клиш каза, че вие ще бъдете първият, който ще ни види. През деня.

Слоболд завърши извъръщането и погледна. Там беше Егриш и останалите. Не носеха премените.

Не носеха премените. Пък и как ли биха могли, когато нямаха тела? Четири гигантски глави плуваха пред очите му. Глави ли? Да, предполагаше, че безформените, издути неща са глави.

В тях имаше нещо странно познато.

За миг Слоболд се опита отчаяно да се убеди, че халюцинира. Не може да ги е срещал преди, казваше си той. Белис каза, че те идват от Тъмното. Живеели и работели в тъмнината. Никога не са имали дрехи и никога няма да им потрябват...

Тогава Слоболд си спомни. Беше ги виждал веднъж преди. В един особено лош сън.

Те бяха кошмари.

„Напълно разбираемо — помисли той объркан. — Отдавна трябваше да се случи всъщност. Като си помисли човек... Защо кошмарите да се ограничават и да се явяват само през нощта? Денят е огромна и неразработена област, много часове, които могат да бъдат оползотворени.“

Господин Белис бе учредил дневен клон за кошмари и ето ги тук.

Но за какво бяха онези премени? Чак сега Слоболд се досети какво всъщност беше шил. И това вече му дойде в повече. Умът му се замята, затрепери, заизвива. Обикновената лудост му се струваше лелеяна мечта пред това, което преживяваше.

— Сега си тръгваме — каза Егриш. — Светлината все още ни пречи.

Слоболд видя как фантастичните глави се приближават.

— Благодарим ви за маските за сън. Стават ни идеално.

Слоболд припадна.

— Пак ще се видим — каза му Егриш.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.